

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 zloty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemściele n. Drw.

Rok II. | Nowemiasto n. Drwęcą, czwartek dnia 19. września 1935 r.

Nr. 111

Odrodzony Parlament stanie się twórczym czynnikiem w Państwie.

Parlament, który wybraliśmy, ani swym składem ani strukturą wewnętrzną w niczym nie przypomina dotychczasowych ciał ustawodawczych, jakie powstały we wskrzeszonym Państwie z wyborów r. 1919, 1922, 1928 i 1930.

Ma on zupełnie odmienne oblicze. Jest rezultatem głębokich przeobrażeń w koncepcji naszego nowego parlamentaryzmu, wprowadzonych przez nową Konstytucję i nową ordynację wyborczą. Światła i cienie tej przemiany, dobre i złe strony ujawnić musi dopiero doświadczenie. W tej chwili chodzi natomiast o uświadomienie sobie, co usunięte zostało w mroki przeszłości, a co rozpoczyna swą drogę w świetle dnia i rzeczywistości.

Czegóż więc w nowym parlamencie nie będzie?

Nie będzie traktowania wszystkich spraw z punktu widzenia stronnictw politycznych. Nie spotkamy się więcej z tem widowiskiem, że ilekroć na porządku obrad znalazła się jakakolwiek sprawa — polityczna, społeczna, gospodarcza, oświatowa, stosunku do świata zewnętrznego i t. d. — na trybunie parlamentarnej zjawiała się „kolejka” mówców, z których każdy wysiłał się, aby daną sprawę naświetlić z punktu widzenia partyjnego, mierząc każde zagadnienie wedle tego, czy dogadza, czy też nie dogadza każdej partii osobno.

Tego więcej w nowym Sejmie i Senacie nie spotykamy.

Dalej nie będzie nadużywania trybuny parlamentarnej jako namiastki trybuny wiecowej. Nie będzie mówienia ad usum „ulicy” — z tego, co Niemcy nazywają mówieniem „zum Fenster hinaus” — nie będzie przelicytowywania się wzajemnego gwoli zdobycia popularności.

Nie będzie wreszcie parlament „udeptanym polem”, na którym toczyły się walki o władzę.

I to bodaj jest najważniejsza zmiana. Parlamentaryzm polski w chwili, gdy Józef Piłsudski przesądził, że Polska będzie republiką o ustroju parlamentarnym, stał na stanowisku, że bój o władzę w Państwie rozgrywać się ma na jego terenie. Parlament chciał nie tylko kontrolować rządy, ale również i współrządzić. Chciał władzę wykonawczą w Państwie mieć w stałej zależności od władzy ustawodawczej. Sejm i Senat miały decydować o tem, kto rządzi i kto rządzić przestaje; władza wykonawcza miała powstać z kompromisu międzypartyjnego — padać w momencie, gdy kompromis taki został przez kogokolwiek bądź wypowiedziany.

To należy już do niepowrotnej przeszłości. Nowa Konstytucja zrywa z tem, że parlament jest siedliskiem zmagających się o władzę w Państwie elementów, a nowa ordynacja wyborcza umożliwia to całkowicie.

Dlatego też fizjonomia nowego Sejmu i Senatu jest już zupełnie inna. Możemy ją już pozytywnie określić.

Parlament przestaje być instrumentem walki czynników politycznych, a staje się terenem pracy czynników twórczych. Zadaniem jego przestaje być rywalizacja z innymi siłami motorycznymi w Państwie — a zadaniem jego staje się dążność do ześrodkowania wszystkich twórczych elementów w społeczeństwie z punktu li tylko interesu całości, interesu Państwa i dobra jego obywateli.

Nastąpiło nowe rozczłonkowanie i nowy zakres kompetencji władz. Z całą dobitnością została stwierdzona nadrzędność władzy Głowy Państwa. Niema już żadnych wątpliwości co do zasięgu kompetencji innych władz; rządu, parlamentu, wojska, sądownictwa, kontroli państwowej. A w tym nowym systemacie parlament otrzymał całkiem wyraźne kompetencje i bardzo dokładnie określony zakres działań.

W całokształcie więc aparatu państwowego zyskuje Sejm i Senat wyraźne oblicze i weale

Hitler grozi Żydom i Litwie.

NORYMBERGA. Oczekiwane z niezwykłym napięciem posiedzenie Reichstagu rozpoczęło się w niedzielę.

W oświadczeniu rządowym złożonym przez kanclerza Hitlera uderzał ostry ton w stosunku do rządu litewskiego. Hitler w gwałtowny sposób protestował przeciw bezceremonjalnemu pozbawieniu Niemców kłajpedzkich praw autonomicznych i zwrócił się z apelem do Ligi Narodów, aby stała na straży statutu kłajpedzkiego.

W niemniej ostrej formie zwrócił się Hitler przeciw uchwałom Komiternu, który jest — jego zdaniem — ekspozyturą międzynarodowego żydostwa. Wreszcie i wyrok uwalniający sprawców zamachu na flagę hitlerowską statku Bremen

posłużył Hitlerowi do dalszego ataku na żydostwo.

W końcu swego przemówienia zapowiedział Hitler wniesienie 3 projektów ustaw, które odczytał i uzasadniał następnie prezydent reichstagu Goering.

Pierwsza z nich dotyczy flagi Rzeszy, druga obywatelstwa Rzeszy, trzecia nosi nazwę „ustawa o ochronie niemieckiej krwi i niemieckiej czci” i posiada oblicze wybitnie antyżydowskie.

Wszystkie te ustawy przyjęto przez akłamację poczem wśród owacji dla Hitlera który raz jeszcze przemówił o znaczeniu ustaw, zamknięto posiedzenie odśpiewaniem hymnu hitlerowskiego.

Premjer i trzech byłych premierów na audjencji u P. Prezydenta Rzplitej.

WARSZAWA. W poniedziałek o godz. 15 p. Prezydent Rzplitej przyjął na łącznej audjencji p. premjera Walerego Ślawnka oraz p.p. premierów Kazimierza Świtalskiego, Aleksandra Prystora i Janusza Jędrzejewicza.

Nastrój trwogi ogarnia Addis-Abebę.

LONDYN. Korespondent Reutera w Addis Abeba donosi, że spodziewane niebawem zakończenie okresu deszczowego powoduje wzrost niepokoju, specjalnie wśród kupców zagranicznych. Największe obawy żywione są w związku z możliwością włoskich ataków lotniczych na Addis-Abeba niezwłocznie po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich. W wielu ogrodach budowane są schrony przeciwlotnicze.

Decyzje wielkiego znaczenia będą prawdopodobnie powzięte przez cesarza i jego doradców w ciągu najbliższego tygodnia.

Interwencja premjera Lavala przyjęta była nader przychylnie przez koła rządowe, a specjalnie przez cesarza, nie wstrzymała jednak pełnych pesymizmu komentarzy, dotyczących terminu rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich.

Dekret o mobilizacji w Abisynji jest już gotowy.

LONDYN. Korespondent Reutera z Addis Abeba donosi, iż dekret o powszechnej mobilizacji i ogłoszeniu stanu wojennego w Abisynji jest już w przygotowaniu i niebawem ma być podpisany przez cesarza.

Jeśli Włochy odrzucą zalecenia komitetu 5-ciu i wystąpią z Ligi Narodów, dekret będzie podpisany bezzwłocznie.

Anglja się degeneruje.

Problem rasy staje się aktualny i w Anglii. Słynny angielski uczyony prof. Horder, lekarz domowy ks. Walji i premjera Baldwina, wygłosił odczyt na kongresie lekarskim w Melbourne, domagając się dobrowolnego wyjąłowania dla dobra rasy.

Ostatnie spisy ludności wykazały — twierdzi profesor — że angielski naród powoli, ale krok za krokiem degeneruje się. Dopiero wojna i niebezpieczeństwo wojenne otworzyły oczy opinii publicznej na niebezpieczeństwo degeneracji i na potrzebę utrzymywania czystości rasy ze wszystkimi jej walorami.

nie mały zasięg pracy. Zamiast „polityki dla polityki” będzie zajmował się zagadnieniami polityki społecznej, gospodarczej i kulturalnej. Będzie współdziałał, a nie hołdował niezdrowej ambicji współrządzenia. Będzie wyrazicielem potrzeb społeczeństwa, a nie doktryn partyj. Będzie stanowił ustawy, mierząc ich wartość wyłącznie tylko względami na dobro zbiorowe, a nie klasowe czy stanowe. Będzie kontrolował aparat wykonawczy Państwa nie z punktu widzenia negacji, a sprawiedliwego osądu, co dobre, a co złe.

Tę rolę ma spełniać wybrany właśnie nowy nasz parlament. Wierzymy, że ją spełni ku pożytkowi Państwa i jego ludności.

1620 rewolucji w ciągu 2525 lat.

Na odbywającym się w Brukseli kongresie socjologów, znany rosyjski socjolog Sorokin, który obecnie jest profesorem na uniwersytecie w Harvard, zestawił statystykę rewolucji poprzednich stuleci. — Stwierdził on, że w czasie od 600 r. przed Chr. aż do końca r. 1925 wydarzyły się na świecie 1620 rewolucji i powstań. Przeciętnie wypada jedna rewolucja na 12 lat. Najwięcej rewolucji było w 8, 13, 14, i 19 wieku. Najspokojniejszym odcinkiem dziejów świata było ostatnich 30 lat XIX w. W XX w. liczba rewolucji silnie podskoczyła.

W ciągu tych 2525 lat można było stwierdzić jednakowe cechy wszystkich rewolucji: fanatyzm, brutalność i okrucieństwo.

Pozytywne wyniki rozmów polsko-gdańskich.

GDANSK. Toczące się między Gdańskiem a Polską rozmowy dotyczą spraw kontyngentowych. Jak nas informują, ta część rozmów została już ukończona z wynikiem pozytywnym.

Dalsza część rozmów będzie poświęcona omówieniu sprawy reglamentacji guldena. Sprawa ta jest szczególnie ważna ze względu na przewóz z Polski do Gdańska. Pozatem omawiana będzie sprawa wykorzystania portu gdańskiego przez Polskę.

Z Anglii do Wielkopolski przyfrunął mały balonik.

POZNAN. Na polach w Lutogniewie opadł balonik pochodzący z Anglii. Balonik przeleciał odległość 1.400 kilometrów. Miejscowy nauczyciel przesłał go do Anglii według wskazanej na załączonej kartce adresu.

Zakończenie „dnia partyjnego” w Norymberdze.

NORYMBERGA. Poniedziałek będący zakończeniem uroczystości kongresowych, poświęcony był w całości armii niemieckiej. Głównym punktem programu była rewja wojskowa przed kanclerzem i generalicją. Rewja odbyła się na „Lotnisku Zeppelina”.

Na całość złożyły się pokazy zmotoryzowanych oddziałów wywiadowczych, obrona piechoty przed atakiem artyleryjskim i pancernymi oddziałami wywiadowczymi, ćwiczenia artylerji przeciwlotniczej przed atakiem eskadr samolotów bojowych, poczem poszczególne formacje przedefilowały przed trybuną kanclerza. Naprzeciw trybuny ustawił się oddział ze sztandarami, a mianowicie 120 chorągwi starej armji niemieckiej oraz 4 flagi wojenne dawnej marynarki wojennej.

Puchar Challenge'owy definitywnie przyznany Polsce

WARSZAWA. Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej komunikuje, że naskutek propozycji Aeroklubu niemieckiego puchar Challenge został definitywnie przyznany Aeroklubowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Pierwszy śnieg na Kaszubach.

Pomiędzy Stężycą, Szymbarkiem Wieżycą i Krzeszną na Kaszubach spadł śnieg, który pokrył grubą warstwą ziemię. Śnieg po kilku godzinach stopniał.

Zgromadzenie Ligi 45 głosami na 53 przyznało Polsce prawo reelekcji do Rady.

GENEWA. Przewodniczący Zgromadzenia Ligi Narodów, min. dr. Benesz, otworzył dzisiejsze obrady o godz. 10-tej rano, zawiadamiając iż na porządku obrad znajduje się wniosek o przyznanie Polsce prawa ponownego wyboru (reelekcji) do Rady Ligi Narodów na kolejny okres trzyletni. Przewodniczący dr. Benesz stwierdził, iż wniosek wpłynął w terminie i w formie przewidzianej odpowiednimi przepisami i następnie, po krótkim przypomnieniu tych przepisów, zarządził nad wnioskiem głosowanie tajne przez imienne wywoływanie z listy. Do obliczenia głosów zaprosił przewodniczący dr. Benesz delegata Wielkiej Brytanji min. Edena i delegata Z. S. R. R. komisarza Litwinowa. Po zajęciu przez obu skrutatorów miejsc na trybunie jeden z sekretarzy począł według listy alfabetycznej odczytywać kolejno nazwy państw, których delegaci składali do urny kartki, zawierające — w języku francuskim lub angielskim słowo „tak“ o ile wyrażali zgodę na przyznanie Polsce prawa reelekcji, lub słowo „nie“ o ile sprzeciwiali się przyznaniu jej tego prawa.

Po zakończeniu procedury głosowania i po obliczeniu przez min. Edena i komisarza Litwinowa głosów, przewodniczący dr. Benesz ogłosił, iż oddano 53 głosy, a wśród nich jedną kartkę białą, która — jak nam wiadomo — pochodziła od delegacji polskiej. Głosów ważnych oddano wobec tego 52, a większość 2/3 wynosiła wobec tego 35 głosów. Za przyznaniem Polsce prawa ponownego wyboru do Rady Ligi Narodów oddano 45 głosów, a przeciwko 7 głosów.

Przewodniczący dr. Benesz ogłosił, iż Polska uzyskała prawo reelekcji.

Liczba 45 głosów, oddanych za przyznaniem Polsce prawa reelekcji, jest największą spośród wszystkich dotąd przez Polskę uzyskanych przy analogicznych głosowaniach w r. 1929 i 1932. Delegacji polskiej składano po ogłoszeniu wyników wyborów gratulacje.

Trzeba dodać, iż znaczny wzrost liczby głosów za przyznaniem Polsce prawa ponownego wyboru do Rady Ligi Narodów tłumaczy się między innymi godnym podkreślenia stanowiskiem państw skandynawskich. W sobotę ubiegłą mianowicie delegacje tych państw zawiadomiły delegację polską, iż w tegorocznym głosowaniu nad prawem reelekcji dla Polski, państwa skandynawskie uczynią wyjątek od swej stałej zasady i mimo, iż w zasadzie sprzeciwiają się wogóle reelekcji — jednak, doceniając szczególną wagę zasiadania Polski w Radzie Ligi narodów w roku bieżącym głosy skandynawskie padną za wnioskiem o reelekcję Polski.

Odprawa P. Litwinowowi.

GENEWA, 16. 9. 35. Dwukrotnie zabrzmiała na sali obrad Zgromadzenia Ligi Narodów odpowiedź na sobotnie insynuacje komisarza Litwinowa pod adresem Polski i jej polityki zagranicznej.

Raz odpowiedziało samo Zgromadzenie Ligi i to odpowiedziało dobitnie — przyznając Polsce niespodziewaną ilością głosów ponowne prawo reelekcji do Rady Ligi Narodów i demonstrując w ten sposób całkowite lekceważenie dla perfidnego wystąpienia reprezentanta Moskwy. W sprawie przyznania Polsce prawa reelekcji nie było wprawdzie w kołach ligowych wątpliwości, jednak tak znaczny w porównaniu z rezultatami głosowań poprzednich wzrost głosów, oceniany jest powszechnie jako duży sukces Polski i zaakcentowanie wagi, jaką Liga przywiązuje do współpracy polskiej w polityce międzynarodowej.

Druga odpowiedź komisarzowi — bezpośrednio i niemniej dobitna — wyszła z ust ministra Becka. Przyznać trzeba, że rząd polski z godną podziwu cierpliwością i pogodą ducha przez półtora roku znosił rozpętaną w ZSRR. kampanję przeciw Polsce. Dopóki akcja ta prowadzona była w dyrygowanej urzędowo prasie sowieckiej i przypuszczana od czasu do czasu podziemnymi kanałami zagranicę, dopóty można było jeszcze przy zmobilizowaniu dobrej woli przejść nad nią do porządku. Z chwilą jednak, gdy reprezentant oficjalny Związku Sowieckiego na zgromadzeniu przedstawiciele niemal wszystkich narodów — na najpoważniejszym forum światowym — podjął złośliwą kampanję, popisując się przytem językiem Kominternu i argumentami wieców — nie mogło tego rodzaju wystąpienie nie spotkać się z należytą odpowiedzią.

Odpowiedź ministra Becka przyjęły genewskie koła międzynarodowe z pełną aprobatą.

Ze strony angielskiej podkreśla się spokojny ton i godność, z jaką minister Beck przemawiał. Koła francuskie twierdzą, że odpowiedź ministra Becka była również niespodziewaną, jak silną i zasłużoną. Amerykanie, pozostając pod świeżym wrażeniem akcji prezydenta Roosevelta przeciw Moskwie na tle obrad i uchwał Kominternu, ustosunkowują się do deklaracji min. Becka z całym uznaniem.

Wybór Polski do Rady Ligi.

GENEWA. Na posiedzeniu popołudniowym Zgromadzenia Ligi Narodów, rozpoczętym o godz. 15 min. 45, przystąpiono do wyboru trzech nowych członków Ligi na miejsce ustępujących w roku bieżącym Meksyku, Czechosłowacji i Polski. Na podstawie przyznanego przed południem Polsce prawa ponownego wyboru, kandydatura Polski zgłoszona została ponownie, jednocześnie z kandydaturą republiki południowo-amerykańskiej Ekuador, kandydującej na miejsce Meksyku i z kandydaturą Rumunii na miejsce Czechosłowacji. Głosowano tajnie przez wywoływanie z listy. Głosów oddano 54, z czego dwie kartki białe, tak, iż głosów ważnych było 52. Wymagana większość bezwzględna wynosi 27. Wszystkie trzy kandydujące państwa otrzymały znacznie ponad tę ilość, bo Polska 42 głosy, Ekuador 45 głosów i Rumunia 50 głosów. Przewodniczący dr. Benesz ogłosił, iż wymienione trzy państwa wchodzi do Rady Ligi Narodów na okres trzyletni.

Wielkie manewry armii czerwonej.

Kijów. Dział zakończyły się tu wielkie roczne manewry czerwonej armii na Ukrainie sowieckiej. W manewrach brało udział szereg wyższych dowódców armii czerwonej i członkowie rady wojennej na czele z Woroszyłowem i Budiennym. Obecni byli przedstawiciele specjalnej misji wojskowej Francji, Włoch i Czechosłowacji. W programie manewrów poświęcono specjalną uwagę oddziałom zmotoryzowanym i lotnictwu. Interesująco zwłaszcza wypadło dywersyjne zafrontowanie, dokonane przez desant lotniczy, opuszczony na spadochronach za linią wojsk przyjaźielskich. Oddziały biorące udział w manewrach wracają jutro do Kijowa, przyczem wejście wojsk do miasta nosić ma charakter uroczysty.

byłaby różnica, pomiędzy spoczynkiem pod ziemią a powolnym czołganiem się po jej powierzchni.

— Byłaś zanadto samą — odrzekł zmartwiony temi słowami Disney. — Powinnaś była sprowadzić sobie Allegrę. Prosiłem cię, abyś to uczyniła, jeżeli się nudzisz.

— Czy sądzisz, że Allegra pomogłaby co na moją tęsknotę? — zawołała Izola żywo.

— Zdaje mi się, iż życie wydałoby mi się jeszcze nieznośniejszym, gdyby była zmuszoną rozmawiać kiedy nie było o czym lub uśmiechać się, gdy mi się na płacz zbierało.

— Ach! ty nie wiesz, jaką doskonale towarzyszką potrafi być Allegra — tryska po prostu wesołością! Dickensa umie na pamięć; i nie zdarzyło mi się nigdy spotkać nikogo, który tego pisarza tak ocenia jak ona.

— Nie przepadam za Dickensem.

— Nie lubisz Dickensa! — powtórzył prawie osłupiały ze zdziwienia.

— Nie tak, jak dawniej. Nasze gusta zmieniają się z wiekiem. Ostatnimi czasy czytałam tylko Shakespeara, Keatsa i Shalley'a.

— Wszystko to bardzo dobrze, ale trochę za tmatne dla samotnej kobiety w Fowej. Powinnaś była mieć Allegrę. Byłoby to lepiej dla was obu. Szkoła sztuk pięknych już jej się uprzykrzyła a ona uprzykrzyła się uczniom.

Odjazd „Piłsudskiego“ do Ameryki.

GDVNIA. Zapowiedziany na niedzielę 15 b. m. na godz. 17-tą odjazd statku M/S „Piłsudski“ w pierwszą podróż do Nowego Jorku, stał się dla Gdyni wielkim wydarzeniem. Ze względu na dzień świąteczny oraz wspaniałą, słoneczną pogodę, w uroczystości pożegnania statku wzięły udział tłumy ludzi. Z miasta do dworca zostały uruchomione specjalne autobusy, które kursowały bez przerwy, przywoząc gości na dworzec.

Nieprzerwany łańcuch taksówek zwoził do dworca pasażerów, którzy mieli odpłynąć na nowym okręcie.

Nowy statek zapełniło 700 osób. Każdego z pasażerów odprowadzali liczni i krewni i przyjaciele, nic więc wziwnego, że w krótkim czasie na dworcu zebrał się kilkutyśieczny tłum.

Krótko przed godz. 5-tą rozległ się pierwszy sygnał. Na pokładach wezwano osoby, odprowadzające pasażerów statku do zejścia na ląd. Na 5 minut przed 5-tą zabrzmiała druga syrena. Rodziny i znajomi odjeżdżających opuścili już pokład. Wreszcie trzeci sygnał i do statku podpłynęły holowniki, które odciągnęły go od nadbrzeża. Rozległy się okrzyki i wiwaty. Orkiestra marynarki wojennej odegrała hymny polski i amerykański. Statek odwrócił się dziobem ku wyjściu. Za w a r c z a ł y śrubby. Statek majestatycznie oddalał się ku wyjściu, a gdy je osiągnął, zrzucił hol i osiągnął kurs na południowy wschód, by okrążyć cypel półwyspu Helskiego.

Przez całą tę drogę towarzyszyły okrętowi jachty, motorówki i parowce. Jeszcze przez pół godziny widać było potężny kadłub motorowca „Piłsudskiego“, aż znikł wśród nadciągającego jesiennego zmroku.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 18 września 1935 r.

Sroda. S. dz., Józefa W.

Czwartek Januariusza B. M.

Piątek † S. dz., Eustachjusza M.

Słońca: wschód o godz. 5.14 zachód o godz. 17.43

W sprawie zmian podręczników szkolnych.

Ministerstwo oświaty wydało okólnik w sprawie podręczników w szkołach. Ustala w nim zasadę, że wybór podręczników, książek pomocniczych oraz środków naukowych dla uczniów i szkoły należy do rad pedagogicznych szkół. W szkołach powszechnych o jednym nauczycielu wybór należy do tegoż nauczyciela a w szkołach powszechnych o dwu nauczycielach przeważa zdanie kierownika Okólnik podkreślił z naciskiem, że zmiana podręczników dla szkół powszechnych może nastąpić tylko za zgodą inspektora szkolnego, dla szkół średnich i ogólnokształcących jedynie za zgodą kuratorów szkolnego.

50 proc. zniżki kolejowe do Warszawy w dniach od 19 — 23 września

Zarząd Główny Ligi Popierania Turystyki zawiadamia, że Pan Minister Komunikacji przyznał osobom udającym się do Warszawy w czasie od 19 do 23 bm. na Wystawę Drogową indywidualne 50 proc. zniżki kolejowej używane w ten sposób, że przy przejeździe do Warszawy każda osoba wykupuje bilet normalny a korzysta z bezpłatnego powrotu do miejsca zamieszkania.

Ze względu na doniosłe znaczenie Wystawy Drogowej życzeniem czynników kierujących zagadnieniem drogowym jest, by jaknajwiększa ilość osób, zwłaszcza związanych zawodowo z problemem drogowym zwidziła Wystawę.

Zaświadczenia na bezpłatny powrót z Warszawy do powiatu lubawskiego można otrzymać bezpłatnie w Wydziale Powiatowym, pokój nr. 2, u asystenta p. Pańskiego.

Z BIEGIEM FAL.

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Pocziwie! moja kochana. żeby okrutne pocztowe odchodziły dwa razy częściej, nie opuściłbym dobrowolnie ani jednej sposobności, aby z tobą porozmawiać. Ale za to, twoje listy, rzadszemi się stały pod koniec jesieni. Zawsze były równie słodkie i drogie; ale mówiły tak mało.

— Bo wogóle nie było o czym pisać.

— Tak, ale przedtem potrafiłaś pisać nawet o niczym w sposób tak zajmujący. Był czas, iż myślałem, że jest w tobie materiał na drugą Joannę Austen; ale potem zacząłem się obawiać, że chyba jesteś niezdrowa. Listy twoje stały się takie jakies smutne, przygnębione; nie było już w nich tych dowcipnych uwag, które mi tak zwykły były rozweselać, nie było tych malowniczych określeń w kilku wyrazach, w których zwykłem rozpoznawać twarz i postać moich dawnych sąsiadów.

— Trudno się dziwić, jeżeli humor mój zaczął trochę szwankować podczas tak długiej rozłąki. A przytem życie zdawało się takie marne i monotonne. Były dni, w których zdawało mi się, iż byłam niby umarłą; mała

One ją zawsze bardzo lubią, ale Allegra przeszła cały kurs już dwa razy i nie ma tam co robić, chyba żebyśmy ją oddali do Akademii i serjo na drogę artystyczną pokierowali, jak mi to radzi pani Mejnell. Według tego, co ta osoba o niej mówi, moja siostra zdaje się być drugim Crichton'em w spodnicy.

— Nie wątpię, że jest bardzo zdolna i miła; ale, ponieważ nie mogłam mieć ciebie, wolałam być samą — odpowiedziała Izola.

Postępowała obok niego wolnym krokiem i od czasu do czasu przezroczyta prawie ręką sięgała po jakiś kwiat lub listek, który potem nerwowo skubała. Oczy miała spuszczone i usta zaciśnięte. Marcin pomyślał sobie, że ta uroczą jego żonka potrafi być upartą — potrafi przeciwstawić mu łagodną stanowczość, która z czasem z pana przemieni go w niewolnika, cera jej przytem miała jakąś chorobliwą białosć. Widocznie tęskniła bardzo przez te długie samotne miesiące i potrzeba będzie trochę czasu by odzyskać dawne rumieńce i wesołość. Co do nudów, nie było żadnej wątpliwości, że Fowej miało daleko mniej rozrywki, aniżeli Dinan, gdzie było trochę młodzieży grano w tennis, urządzano herbatki a oprócz tego urozmaicali to życie przejeżdżający turyści. A święta, a procesja, iluminacje pomnika Dugueselina'a.

(C. d. n.)

Z zawodów balonowych o puchar Gordon Bennetta.

WARSZAWA Według ostatnich komunikatów, na 13 balonów, które wystartowały w niedzielę z lotniska mokotowskiego do zawodów balonowych o nagrodę Gordon Bennetta, wylądowało do rana dnia dzisiejszego ogółem 11 balonów. Pierwszy wylądował balon niemiecki „Deutschland“ pod Rygą na Łotwie, przebywszy około 600 klm. Drugi wylądował balon szwajcarski „Zurich“. Z polskich balonów wylądował dopiero jeden, niewiadomo jednak który. Zgodnie z przewidywaniami większość balonów lądowała we wtorek, gdyż przeciętna długość lotu balonu wynosi 40—50 godzin.

Z miasta i powiatu.

Już wkrótce na ekranie kina

dźwiękowego w Lubawie i Nowemmieście ukaza się dwa wspaniałe filmy. Pierwszy to monumentalny film „Rodzina Rotszyldów“, którego treść osnuta jest na tle epoki napoleońskiej. Drugi film przenosi widzów do egzotycznej krainy Eskimosów i nosi tytuł „Eskimo jest potężny“. Jest to poemat z życia Eskimosów, pokazujący nam dramatyczne dzieje tych ludzi walczących z naturą, dzikimi zwierzętami i broniących się przeciwko najazdom biłych ludzi.

Podziękowanie Stow. Pań Mił. za poparcie w „Dniu Kwiatka“

Nowemiasto. Miejscowe Stow. Pań Mił. poczuwa się do miłego obowiązku złożenia podziękowania niniejszym Szanownym Rodzicom za to, iż w „Dniu Kwiatka“ przysłali swoich małe do ulicznej sprzedaży kwiatków, Paniomkom za usłużną pomoc w tejże akcji a Szan. Obywatelstwu za materialne poparcie. Równocześnie podajemy że akcja powyższa przyniosła Stow. na cele Ochronki 68,30 zł.

Zarząd.

Pomnik Serca Jezusowego.

Lubawa. Plac, leżący u zbiegu ulic Kupnera z Warszawską, od kilku już lat był niewyżyskany, a pustką swą raził oczy przechodniów. Nic też dziwnego w tem, że projekt pobudowania w tem miejscu pomnika Serca Jezusowego od razu znalazł uznanie wśród obywateli naszego miasta.

W piątek dnia 13 września br. komisja, w skład której weszli: ks. prałat Kosyna oraz pp. burmistrz Wojciechowski, Liczmański, apt. Wolski, Licznarski i kilku jeszcze obywateli, ustawiła na wspomnianym placu prowizoryczny pomnik z drzewa. Jakkolwiek jest to dopiero pomnik prowizoryczny, to jednak ustawienie go wzbudziło wśród ogółu olbrzymią sensację, wywołało ogólną radość, no i upewniło wszystkich, iż sprawą budowy pomnika rzeczywiście jest realizowana.

Z początkiem przyszłego tygodnia rozpoczyna się prace około budowy fundamentu. Kamienie, niezbędne do tych robót, dostarczyli zupełnie bezinteresownie miejscowi rolnicy. Komitet budowy pomnika S. J. dokłada wszelkich starań, by projektowany pomnik stanął możliwie jak najwcześniej. Mimo to, w tym roku prawdopodobnie postawiony będzie tylko fundament. Pomnik Serca Jezusowego ujrzymy z wiosną przyszłego roku. Będzie to pierwszy pomnik w naszym mieście.

Z targu.

Lubawa. Na poniedziałkowym targu płacono za funt masła 1,10—1,30 zł, mendel jaj 80—90 gr, funt pomidorów 10—15 gr, miarkę sliwek 10—20 gr, miarkę jabłek 10—25 gr, miarkę gruszek 10—30 gr, miarkę fasoli 10—15 gr, miarkę grzybów 10—15, wiązkę cebuli 5 gr, wiązkę buraków 5 gr, wiązkę marchwi 5 gr, centnar kartofli 1,10—1,30 zł, główkę kapusty 5—20 gr, główkę kalafiorów 5—25 gr, mendel ogórków 20—40 gr, Kaczki 1,20—2,00 zł, kury 1,00—2,00 zł, kurczęta 0,40—1,00 zł, para gołębi 50—75.

Na targowisku spęd trzody chlewniej był znacznie mniejszy niż na poprzednim targu, wskutek czego ceny uległy nieznacznej podwyżce. Płacono za centnar świń żywej wagi 35—48 zł, za parę prosiąt 15—50 zł.

We wtorek dnia 17. IX. br. płacono za centnar bekonów 38 zł.

Z sali sądowej.

Lubawa. W dniu 16 września br. odbyły się w miejscowym Sądzie Grodzkim rozprawy karne na których zasądzeni zostali:

Dusza Wincenty z Fijewa za uwolnienie się z aresztu skazany na 1 m-c więzienia bez zawieszania. Tenże Dusza Wincenty, za znęcanie się nad kotem (rzucił takowego na gorące żelazo), skazany na karę więzienia przez jeden tydzień bez zawieszania. I tenże Dusza Wincenty, za umyślne paserstwo, skazany na karę więzienia przez 6 m-cy i 10 zł grzywny. Sąd wymierzył Duszy za wszystkie czyny łącznie karę, skazującą go na 7 m-cy więzienia bez zawieszania i 10 zł grzywny.

Łukaszewski Konrad z Radomna, za nielegalne przekroczenie granicy Państwa, skazany na 3 tygodnie aresztu bez zawieszania.

Budka Stanisław z Trzciny, za kradzież roweru, skazany na 1½ lat więz. bez zawiesz. W tejże sprawie Pokojski Władysław, za nabycie części z tegoż roweru, skazany na 3 miesięcy aresztu z zawieszaniem na 3 lata.

Pączkowski Józef i Wiczyński Aleksander z Dobrzynia, za kradzież kwoty 188 zł, skazani

Wyniki eliminacyjnych zawodów sportowych o mistrzostwo Powiatu Lubawskiego przeprowadzonych w Nowemmieście w dniach 14 i 15 września b. r.

a) Mężczyźni:

1) Wielobój dla młodzieży męskiej od 17-19 l.

1. Spanili Zbigniew Z. S. Nowemiasto 3 pkt. 2. Krupiński Tadeusz Gimn. Nowemiasto 6 pkt. 3. Leśniak Antoni Z. S. Tuszewo 9 pkt. Zawodników zgłoszonych 17 — startowało 11.

2) Wielobój dla mężczyzn od 20 — 32 lat.

1. Turkowski Edwin K.S. Biały Orzeł Lubawa 5 pkt. 2. Jastrzębski Bolesław Z. S. Nowemiasto 7 pkt. 3. Stolarzski Jan K. S. M. Lubawa 10 pkt. i Skowroński Władysław Z. S. Omule 10 pkt. Zgłoszonych zawodników 16 — startowało 15.

3) Wielobój dla mężczyzn od 32 lat.

1. Lendzion Stanisław „Sokół“ Nowemiasto 4 pkt. 2. Łożyński Konstanty P. P. W. Nowemiasto 5 pkt. 3. Różycki Jan Z. O. R. Nowemiasto 10 pkt. i Regener Marcin Klub Tenis. Nowemiasto 10 pkt. Zgłoszonych zawodników 6 — startowało 4.

4) Wielobój P. W.

1. Urbanowski Stanisław Z. S. Nowemiasto 9 pkt., 2. Leśniak Antoni Z. S. Tuszewo 10 pkt. 3. Wojcik Bolesław Z. S. Tuszewo 12 pkt. Zgłoszonych zawodników 14 — startowało 11.

5) Siatkówka męska.

1. Gimnazjum Nowemiasto, 2. H. K. S. Lubawa 3. K. S. M. Lubawa. Zgłoszonych zespołów 8 — startowało 8.

6) Koszykówka.

1. Gimnazjum Nowemiasto, 2. K. S. M. Nowemiasto, 3. H. K. S. Lubawa. Zgłoszonych zespołów 3 startowało 3

7) Strzelanie zespołowe z kbk. bez. na 50 mtr.

1. P. P. W. Nowemiasto II. zespół 140 pkt. 2. P.K.S. 140 pkt., 2. P. K. S. „Drwęca“ Nowemiasto 134 pkt., 3. P. P. W. Nowemiasto I. zespół 132 pkt. Zgłoszonych zespołów 24 — strzelało 21.

8) Bieg 100 mtr.

1. Spanili Zbigniew Z. S. Nowemiasto 11,8, 2. Rzepka Kazimierz K. S. M. Nowemiasto 12,3, 3. Jankowski Jan Gimn. Nowemiasto 12,4. Zgłoszonych zawodników 26 — startowało 8.

9) Bieg 400 mtr.

1. Turkowski Edwin K.S. „Biały Orzeł“ Lubawa 58,9 2. Rzepka Kazimierz K. S. M. Nowemiasto 59,4, 3. Rosemann Zbigniew Z. S. Nowemiasto 63. Zgłoszonych zawodników 9 — startowało 6.

10) Bieg 1000 mtr.

1. Rzepka Kazimierz K.S.M. Nowemiasto 3'6,3, 2. Jastrzębski Bolesław Z. S. Nowemiasto 3'6,4, 3. Drzymalski Bernard „Sokół“ Lubawa 3,14. Zgłoszonych zawodników 14 — startowało 6.

11) Sztafeta 4 x 100 mtr.

1. K. S. M. Nowemiasto 52,4, 2. Gimnazjum Nowemiasto 54,4. Zgłoszonych zespołów 4 — startowało 2.

12) Skok w dal.

1. Spanili Zbigniew Z. S. Nowemiasto 592 cm., 2. Krupiński Tadeusz Gimn. Nowemiasto 560 cm., 3. Turkowski Edwin K. S. „Biały Orzeł“ Lubawa 548 cm. Zgłoszonych zawodników 21 — startowało 14.

13) Skok wwyż.

1. Krotowski Bernard K.S.M. Lubawa 151 cm., 2. Kałkowski Jan Gimn. Nowemiasto 146 cm., 3. Spanili Zbigniew Z. S. Nowemiasto 146 cm. Zgłoszonych zawodników 8 — startowało 5.

14) Skok o tyczce.

1. Dąbrowski Bronisław K. S. M. Lipinki 270 cm., 2. Koziorzemki Zygmunt Gimn. Nowemiasto 270 cm., 3. Kry-

jewski Alfons Sokół Lubawa 265 cm. Zgłoszonych zawodników 12 — startowało 11.

15) Rzut dyskiem.

1. Żuchowski Stanisław Zw. S. Rożental 34,— mtr., Spanili Zbigniew Zw. S. Nowemiasto 29,89 mtr., 2. Landsberg Antoni Gimn. Nowemiasto 29,— mtr. Zgłoszonych zawodników 5 — startowało 5.

16) Pchnięcie kulą.

1. Landsberg Antoni Gimn. Nowemiasto 10,67 mtr., 2. Spanili Zbigniew Zw. S. Nowemiasto 10,63 mtr., 3. Żuchowski Stanisław Z. S. Rożental 9,51 mtr. Zgłoszonych zawodników 15 — startowało 5.

b) Kobiety.

1) Wielobój żeński od 18—20 lat.

1. Spanilówna Agnieszka Gimn. Nowemiasto 6 pkt., 2. Hincówna Janina Z. H. P. Nowemiasto 7 pkt., 3. Kłinińska Urszula Z. H. P. Nowemiasto 8 pkt. Zgłoszonych zawodniczek 11 — startowało 9.

2) Wielobój żeński ponad 20 lat.

1. Moszczyńska Jadwiga Klub Tenisowy Nowemiasto 4 pkt., 2. Klempówna Łucja Klub Tenisowy Nowemiasto 6 pkt., 3. Frydrychowska Agata Z. H. P. Nowemiasto 8 pkt. Zgłoszonych zawodniczek 3 — startowało 3.

3) Siatkówka żeńska.

1. Gimnazjum Nowemiasto, 2. Z. H. P. Lubawa, 3. Z. H. P. Nowemiasto. Zgłoszonych zespołów 3 — startowało 3.

4) Bieg 60 mtr.

1) Nowaczykówna Stanisława Gimn. Nowemiasto 9,2 2. Spanilówna Agnieszka Gimn. Nowemiasto 9,2, 3. Zielińska Bronisława Z. H. P. Nowemiasto 9,5. Zgłoszonych zawodniczek 29 — startowało 26.

5) Skok w dal.

1. Nowaczykówna Stanisława Gimn. Nowemiasto 403 cm., 2. Jamrozówna Zofia Z. S. Tereszewo 388 cm., 3. Hincówna Janina Z. H. P. Nowemiasto 374 cm. Zgłoszonych zawodniczek 26 — startowało 19.

6) Skok wwyż.

1. Nowaczykówna Helena Gimn. Nowemiasto 112 cm., 2. Zielińska Bronisława Z. H. P. Nowemiasto 112 cm., 3. Jamrozówna Zofia Z. S. Tereszewo 104 cm. Zgłoszonych zawodniczek 20 — startowało 13.

7) Rzut dyskiem.

1. Moszczyńska Jadwiga Klub Tenisowy Nowemiasto 19,90 mtr., 2. Spanilówna Agnieszka Gimn. Nowemiasto 19,19 mtr., 3. Widzowska Marja Z. S. P. P. Nowemiasto 18,89 mtr., Zgłoszonych zawodniczek 21 — startowało 17.

8) Rzut piłką siatkową.

1. Spanilówna Agnieszka Gimnazj. Nowemiasto 22,15 mtr., Śliżewska Agnieszka Sokół Lubawa 16,92 mtr., 3. Golderówna Marjanna K. S. M. Pacółtowo 14,50 mtr. Zgłoszonych zawodniczek 12 — startowało 10.

9) Strzelanie z kbk. bz. na 50 mtr.

1. Głowacka Marja Z. S. Nowemiasto 2. Kłinińska Regina Z. S. S. P. Nowemiasto, 3. Dulębina Jadwiga Z. S. Nowemiasto. Zgłoszonych zawodniczek 11 — startowało 8.

10) Strzelanie z łuku na 14 mtr.

1. Czarnotówna Genowefa Z. S. Nowemiasto, 2. Kamińska Janina Z. S. S. P. Nowemiasto, 3. Małecka Stefania Z. S. Nowemiasto.

Komendant Powiatowy P. W. (—) Dulęba Jan, por.

W następnym numerze podamy skład zawodników biorących udział w zawodach P. W. w Brodnicy.

Nowy kwartał się zbliża!

Już od 16 bm. pp. listowi przyjmują przeplatę za

„G Ł O S L U B A W S K I“

na IV kwartał, lub m-c październik.

Cena abonamentu kwartalnego 3 złote miesięcznie 1 zł łącznie z opłatą pocztową.

Pożar.

Krotoszyn. W dniu 15 bm. spłonął na polu rolnika Sojkowskiego stóg niemiłoczonego żyta, wartości około 1000 zł. Strata olbrzymia, gdyż stóg nie był ubezpieczony od pożaru. Narazie nie zdołano ustalić, co było przyczyną pożaru stogu. Dochodzenia policyjne w toku.

Z dalszych stron.

Straszny wypadek na szosie.

Brodnica. Na szosie brodnickiej, w pobliżu miejscowości Gródki, miał w tych dniach miejsce smutny wypadek, który ponadto pośliznął za sobą ofiary. Otóż wskutek spłoszenia się koni przy furmance wiozącej czworogoni, na widok nadjeżdżającego samochodu, został wóz wyrzucony i wszyscy wyrzuceni siłą na jezdnię. Będąca wśród nich starszka 83-letnia wypadła wprost pod koła auta i została przejechana, śmierć nastąpiła natychmiast. Trzej pozostali pasażerowie odnieśli jedynie obrażenia.

Zagadkowe morderstwo.

Lwów. Dzisiejszej nocy zamordowany został w swym domu, w którym żył samotnie zdala od ludzi niejaki Aureli Landenberger, chemik-wynalazca. Nieznany dotychczas zbrodniarz dostał się do samotnika przez okienko na strychu i tą samą drogą zbiegł. O zamordowanym który trudnił się wyrobem chemikaliów i preparatów lekarskich krążyły wśród okolicznych mieszkańców wieści jakoby posiadał wielki majątek. Od pewnego czasu krążyła nawet wersja że wynalazł on sposób wytwarzania srebra. Motywem zbrodni mogły być bądź cele rabunkowe bądź jak przypuszczają, chęć wydarcia samotnikowi tajemnicy jego rzekomego wynalazku. Władze wdrożyły dochodzenia w tej zagadkowej sprawie.

Stan bezrobocia w Polsce.

Według danych biór pośrednictwa pracy na dz. 14-go bm. zarejestrowanych było w całej Polsce 266.767 bezrobotnych, czyli o 2.093 bezrobotnych mniej, niż w ubiegłym tygodniu.

W stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego liczba bezrobotnych zmniejszyła się w bieżącym roku o 19.668.

po 1½ lat więzienia bez zawieszania i po 60 zł kosztów sądów.

Kowalewski Józef z Rumienicy, za przywłaszczenie kwoty 17 zł, skazany na 2 m-ce aresztu z uzależnieniem zawieszania na 2 lata od zwrotu przywłaszczonej kwoty w terminie 2-wumiesięcznym.

Ukomski Jan i Ukomski Bolesław obaj z Rumienicy, za kradzież desek wartości 3 złote, skazani po 2 m-ce aresztu z zawiesz. na 2 lata. Zacharski Józef z Radomna, za nielegalne przekroczenie granicy Państwa, skazany na 2 tyg. aresztu z zawiesz. na 2 lata.

Szarmacher Alojzy z Filic pow. działdowskiego, za kradzież ubrania z zawartością 70 zł gotówki, skazany na 7 m-cy więz. bez zaw.

Murawski Henryk z Bydgoszczy, za zniewagę urzędnika, skazany na 2 tygodnie aresztu z zawiesz. na 3 lata, 100 zł grzywny i 15 zł kosztów sądowych.

Kradzież roweru.

Rumienica. W nocy z niedzieli na poniedziałek skradziono na szkodę rolnika Sendobrego w Rumienicy jeden rower męski. Rower ten znajdował się w stodole p. Sendobrego. Za ujawnieniem sprawy tego czynu prowadzi policja dochodzenia.

Łańcuch składek.

Krotoszyn. Wezwany przez Zarząd Związku Strzeleckiego w Krotoszynie do turnieju składkowego na mundury strzeleckie składam na ręce p. prezesa komisarza Witaszka 20,— złotych i wzywam do dalszego kucia ognia: p.p. Inż. Władysława Kłinińskiego z Bielic, Józefa Jamrozego z Krotoszyna, Tomasza Basaka z Bielic. Maksymilian Roth.

Znów śmiertelne skutki bijatyki.

Sugajno. Podczas odbywającej się w niedzielę dnia 15 bm. zabawy w oberży w Sugajnie powstała bójka między kilku pijanymi awanturnikami. Niejaki Lewandowski uderzony został jakimś tępym przedmiotem w okolicę skroni. O własnych siłach udał się jeszcze do domu, lecz rano znaleziono go już martwego w łóżku. Kilku innych odniosło ciężkie rany.

W związku z tem zaaresztowano kilku osobników biorących udział w bójce m. in. Fr. i Kaz. Kuców, Marchlewskiego i Uniatowskiego.

S/m „Piłsudski” — najszybszym transatlantykiem na linii Gdynia—Nowy Jork.

Donosiliśmy już o wielkich uroczystościach z okazji pierwszej podróży morskiej chluby naszej floty handlowej, statku motorowego „Piłsudski”, który opuścił Gdynię, udając się w pierwszą swą podróż transatlantyką do Nowego Jorku.

Dzięki specjalnie ostrej aerodynamicznej linii dziobu i nadbudówek, statek łatwo pruje wodę i pokonuje opór powietrza, co w połączeniu z małym zagłębieniem wzmaga jego szybkość. Jest to najszybszy statek w bezpośredniej żegludze pasażerskiej między portami Bałtyku a Nowym Jorkiem (wyciąga do 20 węzłów). Podróż jego z Gdyni do N. Jorku będzie trwała normalnie do 9-ciu dni, podczas gdy np. na „Kościszce”, wynosiła do 14 dni.

S/m „Piłsudski” jest ostatnim wyrazem techniki okrętowej. Stery są hydrauliczno-elektryczne ze specjalnym automatycznym sterownikiem, tak, że sterownik taki, nastawiony na pewien kurs, może kierować statkiem bez pomocy rąk sternika. Cudem techniki jest kabina nawigacyjna. Samych aparatów telefonicznych znajduje się na statku około 100. Bezpieczeństwo statku gwarantują wodoszczelne i ognioodporne grodzie (przegrody). Na statku jest 16 przepisowych łodzi ratunkowych, w tem dwie motorówki z własnymi stacjami radjonadawczymi.

Podziękowanie Konstanzji dla Gdyni.

Zarząd miasta Konstanzji na specjalnym posiedzeniu postanowił wystosować do miasta Gdyni list następującej treści: „Z okazji Święta Morza rumuńskiego magistrat miasta Konstanzji został niezwykle zaszczycony, otrzymując za pośrednictwem delegata miasta Gdyni puhar, zawierający wodę Bałtyku, pobraną w sposób uroczysty w porcie gdyńskim. Wodę tę J. K. M. król Karol drugi osobiście przelał do naszego morza. Rada miejska na specjalnym posiedzeniu upoważniła nas do wyrażenia specjalnego, serdecznego podziękowania za tę wspaniałą inicjatywę oraz do podkreślenia uczucia wielkiej przyjaźni, której symbol był tak szczęśliwie wybrany. Pragniemy zapewnić, że dar miasta Gdyni, umieszczony w godnym miejscu, stale przypominać nam będzie szlachetny naród polski, którego dążeniem jest zacieśnienie węzłów przyjaźni między narodami. Wyrażając powyższe uczucia, jeszcze raz przesyłamy podziękowania”.

Pod pismem tem złożyli swe podpisy burmistrz Konstanzji i sekretarz generalny rady miejskiej.

Śląsk zatrąwa się eterem

Przemycana trucizna tańsza od monopolu spirytusowego.

RYBNIK. Od 10 lat na teren powiatu rybnickiego, graniczącego ze śląskiem niemieckim, odbywa się masowy przemyt eteru. Truciznę tę pije ludność powiatu rybnickiego i pszczyńskiego zamiast wódki z domieszką wody i soku malinowego. Cena tej trucizny jest znacznie niższą od alkoholu.

Eterem zapijają się całe wsie, piją go na zabawach i weselach, starzy i młodzi, a nawet dzieci. Eterem degeneruje się zwłaszcza młodzież w wieku przedpoborowym.

Władze graniczne walcą z całą energią przeciwko tej pladze, niestety ludność miejscowa przy ściganiu przemytników wcale władzom granicznym nie idzie na rękę.

Krwawe awantury endeckie pod Kościanem

Jeden policjant i trzy osoby z tłumu ranne.

POZNAN. Z Kościana donoszą, że do Krzywina przybyła delegacja, złożona z 12 członków wydziału młodych Stronnictwa Narodowego celem wzięcia udziału w pogrzebie niejakiego Sworadzkiego, również członka wydziału młodych. Delegacja chciała urządzić pochód demonstracyjny, czemu jednak sprzeciwiła się policja.

Wówczas udano się do komendanta posterunku policyjnego, a gdy i to nie odniosło skutku, przed lokalem posterunku gromadzić się zaczął tłum, przybierający coraz to groźniejszą postawę. Policja wezwała tłum do rozejścia się w odpowiedzi na to zaś posypały się kamienie, z których jeden trafił posterunkowego Rybaczyka, raniąc go w głowę. W chwili później z tłumu padały strzały.

Wówczas policjanci dali jedną salwę ostrzegawczą, a gdy to nie poskutkowało, drugą salwę. W konsekwencji spośród tłumu trzy osoby zostały ranne, przyczem jedna, niejaką Kwiecińska, otrzymała postrzał w brzuch, wobec czego musiano ją odwieźć do szpitala w Kościanie. Widząc zdecydowaną postawę policji, tłum cofnął się.

Na miejsce przybyły władze sądowo śledcze, które zarządziły aresztowanie 26 osób, członków wydziału młodych Stronnictwa Narodowego.

Mordowali i ograbiali przemycanych uchodźców

Równe. We wsi Sapożyn w pow. rówieńskim tuż nad granicą polsko-sowiecką Michał Danieluk wykopał w czasie jesiennej orki szkielet ludzki.

Po dochodzeniach wyszły na jak sensacyjne szczegóły. Jest to szkielet nieznanego z nazwiska człowieka, który został zamordowany jeszcze w 1921 r. przez szajkę przemytników, na czele której stał Adam Matwiejczuk, mieszkaniec tej wsi. Szajka trudniła się przemycaaniem ludzi z Rosji sowieckiej do Polski. Widać, że Matwiejczuk zamordował owego człowieka w celach rabunkowych, poczem uciekł do Argentyny, gdzie obecnie przebywa.

Tak więc po kilkunastu latach wychodzą na jaw zbrodnie szajki przemytniczych, które hulały tuż po wojnie bezkarnie. Korzystając z masowych ucieczek arystokracji i inteligencji która szuka na terenie Polski azylu przed czerewyczajką, liczne szajki przemytnicze robiły interesy. Uciekinierzy wieźli z sobą najcenniejszą złotą i brylanty, to jest rzecz, które dało się najłatwiej ukryć. Przemycnicy zbyt byli łakomi na brylanty i mordowali swoich „klientów” po drodze bez pardonu. Obecnie od czasu do czasu ziemia oddaje skrytą głęboko tajemnicę. Niełatwo dziś dojść nazwisk zamordowanych i morderców.

Niedawno temu również natrafiono na ślady zbrodni podobnej w Równem. W czasie przekopywania ziemi pod beton natrafiono na szkielet. Zachodzi i tutaj podejrzenie, że została zamordowana przez przemytników kobieta i pochowana w tem miejscu, gdyż niegdyś znajdował się przy ulicy 14 Dywizji zajazd, gdzie chętnie przejeżdżali przemytnicy. Ile takich tragedii kryje w sobie ziemia pograniczna?

Kartofle gniją.

Wejherowo. Na skutek częstych deszczów zauważyć się daje na Kaszubach niezbyt pomysłny dla rolników objaw gnicia i czernienia ziemniaków. Niektórzy rolnicy już rozpoczęli przedwczesne wykopywanie ziemniaków.

Protokół egzekutora.

Egzekutor podatkowy udał się na wieś do gospodarza Bartłomieja Stępnia, by dokonać zajęcia za zaległe podatki.

Stępień był wdowcem i niedawno ożenił się poraz drugi, biorąc w posagu sporo żywego inwentarza. Egzekutor obejrzał gospodarstwo i napisał: „W myśl rozporządzenia z dnia 10 III. 35 r. zajmuję u Bartłomieja Stępnia dwie świnię z pierwszego małżeństwa i trzy z drugiego.

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — czwartek 19. września

6.30—8.30 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał 12.03 Dziennik połudn. 12.15 Koncert 13.00 Płyty 13.25 Chwilka dla kobiet 15.15 Przegląd giełd. 15.25 Wiadomości o eksp. polsk. 15.30 Koncert mandol. 16.00 W tureckiej szkole 16.15 Muzyka lud. 16.45 Cała Polska śpiewa 17.00 Dzieje socjalizmu w Polsce 17.15 Koncert 17.35 Koncert 17.50 O książce 18.00 Recital fortep. 18.30 Film plastyka 18.40 Jak spędzić święto 18.45 Płyty 19.00 Poznajmy przepisy finansowo-rolne 19.10 Progr. na dz. nast. 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiad. sport. lok. 19.40 Wiad. sport. 19.50 Pogad. akt. 20.00 Muzyka sal. 20.45 20.55 Obrazki z Polski współcz. 21.00 Kam. Teatr Wyobr. 21.40 Nasze pieśni 22.05 Koncert 23.05 Wiad. meteorol. dla kom. lotn. 23.10—23.30 Muzyka (płyty).

Warszawa — piątek 20 września.

6.30—8.30 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał 12.03 Dzień. pol. 12.15 Aud. dla szkół 12.40 Płyty 13.25 Chwilka dla kobiet 13.30 Z rynku pracy 15.15 Prz. giełd. 15.25 Wiad. o eksp. polsk. 15.30 Konec. zesp. 16.00 Pogad. dla chorych ze Lwowa 16.15 Konec. z Lwowa 16.45 Opow. dla dzieci 17.00 Reportaż z Krakowa 17.15 Minuta poezji 17.20 Płyty 17.50 Poradnik sport. 18.00 Recital (altówka) 18.30 Pogad. akt. 18.40 Życie kultur. i art. stolicy 18.45 Płyty 19.00 Skrz. roln. 19.10 Prog. na dz. nast. 19.20 Konec. reklam. 19.35 Wiad. sport. lokal. 19.40 Wiad. sport. ogólne 19.50 Aktualna monolog 20.00 Muzyka lekka 20.45 Dzień. wiecz. 21.00 Muzyka tan. 21.30 Obrazki z Polski współcz. 21.35 Koncert symfon. 22.35 Muzyka tan. z płyt 23.00 Wiadom. meteor. dla kom. lotn.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 16. IX. 1935. Za 100 kg. płacono	
Zyto nowe i zdrowe	12,75 — 13 00
Pszonica	17,50 — 17 75
Jęczmień browarowy	14,00 — 14 50
Jęczmień jednolity	13,25 — 13,50
Owies	14,50 — 15,00
Otręby żytnie	9,50 — 10,25
Otręby pszenne (grube)	6,75 — 10,50
Otręby (średnie)	00,00 — 00,00
Gorzycza	00,00 — 00,00
Groch Viktorja.	24,00 — 26,00
Groch Folgera	20,00 — 22,00

Giełda pieniężna. Bank Polski płacił w dniu 16 IX. 1935 za dolary amerykańskie 5,28,— funty szterlingów 26,20 franki szwajcarskie 173,05 franki francuskie 34,90 marki niemieckie 213,20 liry włoskie 43,70 floreny holenderskie 353,70

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemnieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemnieście n. Drw.

Ogłoszenie!

Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że Łazienki miejskie

przy Elektrowni będą nieczynne z powodu remontu od dnia 16 do 21 bm. włącznie.

W celu umożliwienia niezamożnym mieszkańcom korzystania z Łazienek miejskich postanowił Zarząd Miejski zorganizować tak zwane **tanie kąpiele** które odbywać się będą **we wtorek i środę od godz. 16-ej do 21-ej za opłatą 20 groszy**

za każdorazową kąpiel. Mieszkańcy pragnący korzystać z tanich kąpeli winni zgłosić się w biurach Zarządu Miejskiego po odbiór stałej legitymacji upoważniającej do korzystania z tych kąpeli. Opłata za legitymację wynosi 10 gr.

Tanie kąpiele wprowadza się z dniem 1. X. 1935 r.

Nowemniasto n. Drw., dnia 16. IX. 1935 r.

Tymczasowy Burmistrz (—) WACHOWIAK.

3 morgi ziemi

w tem place budowlane pod miastem.

sprzedam

Zgłoszenia do adm. „Głosu”

Skład i mieszkanie 3 pokoj.

tanio zaraz wydzierżawię
Hejka Lubawa, ul. Warszawska

Pokój z utrzymaniem od zaraz lub od 1. X. do wynajęcia

Nowemniasto ul. 19-go Stycznia 14.

Dziewczynkę młodszą na stancję przyjmie

Wasielewska Tylicka 5

Potrzebna od zaraz służąca umiejająca gotować
Zieliński - Nowemniasto ul. Łąkowska Nowy dom

Pokój z kuchnią lub 2 pokoje z kuchnią poszukuje od 15. X. Zgł. do adm. „Głosu”.

Książki szkolne i materiały piśmienne zeszyty - ołówki - kredki - plecaki do książek - teczki szkolne it.p.

w wielkim wyborze po cenach najniższych

POLECA

Księgarnia B. Miłoszewski, Nowemniasto.